

Morebiti boste rekli, da nas je premalo, da bi kancelijski jezik imeli. Ni nas tako malo: Slovincov je poldrugi milijon, in ilirstvo je veliko. Le Vaše šembrane škarje so tako šegave in umetne, da nas na tako drobne kosce rezati umejo. Nikar nas ne priklopite k svoji državni vezi; ako to storite, nas k smerti obsodite. In kdo nas bo rešil te smerti? Ali imamo Slovenci taci ga moža? —

—o—

Cesar so na Dunaj nazaj prišli!

Kér gospod nadvajvoda Joan, predstojnik nemških deželá izvoljen, se je mogel v Frankobrod podati, je bilo potreba, da je ministerstvo presvittliga Cesarja povabilo, da naj pridejo na Dunaj nazaj. Cesar so odgovorili, da tako dolgo ne pridejo, dokler ne bo prava varnost za mirno posvetovanje državniga zbora ugotovljena. Dvorna okolica je namreč Cesarja plašila in krivi svetovavci so Jim pripovedovali, da ljudstvo na Dunaji ne da pokoja, — kar pa vse res ni bilo. Mi smo se vsi prepričali, da je malo taci h verlih ljudi, kakor so Dunajčanje, in zató smo v zboru sklenili, Cesarja nazaj terjati. 30. dan maliga serpana je bilo pismo na Cesarja storjeno in dvanajst poslancev ga je nėslo v Inšpruk. Cesar so ročno obljubili, se na Dunaj nazaj verniti in ta vesela obljuba se je — 12. tega mesca spolnila. Napovedano je bilo, da se bojo presvittli Cesar ob treh popoldan po Donavi v barki do Orehka — eno uro nad Dunajem — pripeljali. To je bila vesela novica — in celo mesto se je pripravljalo, svojiga ljubiga Cesarja spodobno sprejeti. — Zjutraj ob 5. uri so se odborniki Dunajskih sosěsk, narodne straže, akademijskiga kardela in tukajšnjiga vojništva Cesarju do Kamnika (Stein) v barki po Donavi na proti peljali. Ob treh so se Njih Velicánstvo v Orehek v barki pripeljali, ž Njimi pa tudi Cesarica, gospod brat Nadvajvoda, Franc Korl s svojo gospó Zofijo in s svojimi sinovi. Tukaj so vsi ministri čakali in so Cesarja spodobno sprejeli. Od Orehka so se Cesar v mesto podali. Nar prvi so jezdarili grivarji narodne straže, za njimi so se v štirih vozéh peljali odborniki mestnjanskiga zbora, za temi so jahali mestnjanski oklepniki (dragonarji) in za njimi so se peljali ministri, za ministri še le se je perzibala Cesarjeva krasno okinčena kočija, pred katero je bilo sesteró belih konj vpreženih. Vsi poslanci smo Njih Velicánstvo v velki cerkvi sv. Štefana na Dunaji čakali, kamor so se Cesar nar prvo podali. Tukaj smo zahvalno pesem peli za srečni dohod Cesarja. Iz cerkve smo se vsi poslanci naprej v Cesarski grad Šönbrun peljali, ki pičlo uro zvonaj mesta leži; — bilo je okoli 200 vóz. Tukaj smo Cesarja pričakovali v poslopji, kjer bojo po stari navadi do jeseni v tem gradu prebivali. Od Orehka do gradú Šönbruna — to je daljava okoli treh dobrih ur — je bila narodna straža v dveh verstah nastavljena, da je v sredi stezo za spodobno popotovanje Cesarju ohranila. To je bila prava živa mēja verlih možakov izmed ljudstva in mladenčev iz učiliš, kteri sicer orožje nosijo za varstvo pravie ljudstva, kterih serca pa zraven tudi jako bijejo za blagor našiga Cesarja in njegove rodovine! Pa ne le samo orožlani stražniki so to živo méjo postavili, ampak obdala jih je povsod nebrojna truma ljudstva vsaciga stanú, obojniga spóla, vsake starosti. Vsi so upili Slava! Živijo! in z belimi rutami so v znamnje serčne vdanosti nasproti vihľjali.

Prepričali so se gotovo ljubeznjivi Cesar, da ni bilo praviga vzroka, prestol cesarski popustiti in previdili bojo, da so mogočniki (Aristokraten) strune tako dolgo naperjali, da so vse popokale. Vtihnile so strune prilivavcov in krivih svetovavcov, — dosegal bo glas ljudstva ušesa Cesarja, in obudil bo v Njih sercu pri-

rojeno milost za poterjenje postav, ktere državni zbor za prid vsih tistih stanov ustavlja, kteri so do zdaj zaterti bili. *)

Ambrož.

Še ena svaritev.

Kakó nevarno je pod milim nebam ob hudi uri se pod kako drevó ali kako drugo posamesno strešje vstaviti, spriča nova žalostna prigodba v Borovnici, kjer je unidan v tri ženske trešilo, ki so pod strešjem na polji vedrile. Dve, ki ste sedele, ste se zopet oživile, ene pa, ki je med njima stala, ni bilo moč k življenju obuditi.

Odgovor

na besedo gosp. P. Hicingerja zavoljo vpeljanja slovenšine v pisarnice.

(Poglej Novice 2. veliciga serpana 1848.)

(Konec.)

V svoj prid se svojiga jezika poslužiti, povsod kjer mu kaže, je gotova pravica vsaciga naroda. Ali mu jo zamorejo ptujci vzeti? Kakó bi bilo z domačim jezikom, ko bi kak narod le skerbel v ti reči bolj ptujcam kot sam sebi vstreči? Ali je mogoče za ptujce mnogih narodov tudi mnoge jezike v šole in pisarnice vpeljati?

Ne zapopadem potem, kakó de more gosp. P. Hicinger po „Novicah“ vprašati, kaj de bo z Italijani, Nemci in Furlani na slovenski zemlji, ako se po željah vsih dobrih Slovincov naš jezik v šole in pisarnice vvéde? Jez pa nasproti vprašam: Kaj bo z našimi dragimi Slovenci, ako bi se le dozdanja nemšina in laščina na vkrađenim prestolu pri nas še pustila? Na to ne vém družiga odgovora, kot žalostniga dati. Slovenski národ bi mogel na svoji materni zemlji popolnoma konec vzeti.

Mi na slovenski zemlji nobeniga rodú ne spoznamo za svojiga gospodarja, mi smo tukaj domá, za naš národ nam gré nar prva skerb — potem bodemo še le za ptujca skerbéli.

Sleherni Slovenec pa bo vender prijaznost, mir in spravo ptujcam ponudil; sleherni praviga slovenskiga rodú jim bo, ne le kar je po pravici, tudi kar je po dobroti dal, dokler s tém svoje matere Slovenije ne vdari. Torej se ptujcam, kjer koli jih za to primerna množica pri nas vkupej stanuje, njih jezik v šolah zraven našiga učil bode, zató, kér Slovenec nobenimu ne bo branil, se po pripravi poti izobražiti. V pisarnicah pa naj po mojih mislih, kjer je več ptujcev vkupej, predstavljavec ali uradnik, ki obá jezika zná, jim kar je treba, k razumljenju pomaga, in pisma naj se za nje v obéh jezikih delajo, zató kér lahko v roké Slovincov in slovenskih uradnikov pridejo, kteri bi jih v svojo škodo, ali v škodo pravice, ne razumeli.

Takó bomo ptujcam pri nas pravico skazovali po pravih in pametnih postavah, in nobedin moder mož nas ne bo grajal. Oj, da bi se bilo nam, akoravno domačim, v težkih, dolgih létih nekdanje (?) sužnosti saj takó godilo, ne pa temu ravno nasproti!

Janez Bučar.

Slovstvo.

Kratka slovenska slovnica za pervénce. Na svitlo dal Dr. J. Muršec učitelj veroznanstva pri st. st. meščanski šoli v Gradci 1847.

(Dalje.)

Pravijo: „Kmet se bo že naučil ilirskiga jezika, ako se v kancelije vpelje.“ Pa povejte nam priljudno, ali je kmet zavoljo kancelij, ali so kancelije zavoljo kmeta? Pustimo kmeta, naj se uči kmetijstvo

*) Za obsirni popis posebnih pomenkov kmetijskih in rokodelskih reči prosijo kmetijske in rokodelske Novice. Vredništvo.